

STUDIU DE OPORTUNITATE ÎN VEDEREA ATRIBUIRII CONTRACTULUI DE DELEGARE A SERVICIILOR DE TRANSPORT PUBLIC LOCAL DE PERSOANE ÎN MUNICIPIUL ROMAN

CAPITOLUL I OBIECTUL ȘI SCOPUL STUDIULUI

Obiectul prezentei documentații îl constituie elaborarea studiului de oportunitate, în vederea atribuirii contractului de servicii publice de transport de persoane, pe traseele de pe raza administrativ-teritorială a Municipiului Roman.

Obiectivul studiului îl constituie atribuirea contractului de servicii publice de transport de persoane și delegarea gestiunii serviciilor de transport public local de persoane unui operator de transport licențiat, care dispune de experiența necesară în vederea continuării și dezvoltării activității, în condiții de eficiență managerială și financiară și de competitivitate pe piața acestor servicii și capacitatea tehnică și profesională necesară.

Gestiunea delegată este modalitatea de gestiune, în care autoritățile administrației publice locale transferă unui operator de prestări servicii de utilități publice, toate sarcinile și responsabilitățile privind prestarea de servicii specifice, precum și administrarea și exploatarea infrastructurii tehnico – edilitare, pe baza unui contract de concesiune de delegare a gestiunii.

Gestiunea delegată se realizează prin intermediul unor operatori de servicii de utilități publice, care pot fi:

- o societăți comerciale înființate de autoritățile administrației publice locale sau de asociațiile de dezvoltare comunitară, deținătoare de licențe de transport valabile;
- o societăți comerciale rezultate ca urmare a reorganizării administrative a regiilor autonome de interes local sau județean ori a serviciilor publice de specialitate subordonate autorităților administrației publice locale, al căror capital social este deținut, în totalitate sau în parte, în calitate de proprietar sau coproprietar, de către unitățile administrației publice respective, deținătoare de licențe de transport valabile;
- o societăți comerciale cu capital social privat sau mixt, deținătoare de licențe de transport valabile;

- o compartimente sau servicii specializate de transport local, ca structuri proprii ale autorităților administrației publice locale sau ale asociațiilor de dezvoltare comunitară, cu sau fără personalitate juridică.

Prezentul studiu fundamentează necesitatea și oportunitatea atribuirii serviciului de transport public local de persoane.

Autoritățile administrației publice locale au obligația de a stabili și de a aplica strategia pe termen mediu și lung pentru extinderea, dezvoltarea și modernizarea serviciilor de transport public local de persoane, ținând seama de planurile de urbanism și amenajarea teritoriului, de programele de dezvoltare economico-socială a localităților și de cerințele de transport public local, evoluția acestora, precum și de folosirea mijloacelor de transport cu consumuri energetice reduse și emisii minime de noxe.

Prin realizarea acestui obiectiv, Consiliul Local Roman urmărește, în condițiile legii, prin strategiile pe care le va adopta:

- o satisfacerea în condiții optime a nevoilor populației (principalul client), precum și al instituțiilor publice și agenților economici de pe raza administrativ - teritorială a localității pe care o deservește prin serviciile de transport;
- o îmbunătățirea condițiilor de viață ale cetățenilor, prin promovarea calității și eficienței transportului public local de persoane;

Potrivit prevederilor Legii nr. 92/2007, art. 17, alin. I, „...consiliile locale au următoarele atribuții:

- evaluarea fluxurilor de transport de persoane și de marfuri și determinarea, pe baza studiilor de specialitate, a cerințelor de transport public local, precum și anticiparea evoluției acestora;*
- stabilirea traseelor și a programelor de transport privind transportul public de persoane prin curse regulate și atribuirea acestora, odată cu atribuirea în gestiune a serviciului, în conformitate cu prevederile prezentei legi;*
- actualizarea periodică a traseelor și a programelor de transport, în funcție de necesitățile de deplasare ale populației și în corelare cu transportul public interjudețean, internațional, feroviar, aerian sau naval de persoane existent și corelarea între modalitățile de realizare a serviciului de transport public local de persoane cu autobuze, troleibuze, tramvaie, metrou și în regim de taxi, după caz;*
- întocmirea și urmărirea realizării programelor de înființare, reabilitare, extindere și modernizare a sistemelor de transport public local, în condițiile legii;*
- aprobarea studiilor de fezabilitate privind înființarea, reabilitarea, modernizarea și extinderea unei părți sau a întregului sistem de transport public local, aflat în proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale ori în administrarea autorităților administrației publice locale, precum și a asociațiilor de dezvoltare comunitară;*
- proiectarea și executarea lucrărilor de investiții în infrastructura tehnico-edilitară aferentă sistemelor de transport public local, într-o concepție unitară, corelată cu programele de dezvoltare economico-socială a localităților, cu planurile de urbanism și de amenajare a teritoriului, de protecție a mediului, cu modalitățile de realizare a serviciilor respective și în conformitate cu reglementările legale în vigoare;*
- asocierea intercomunitară în condițiile legii, în vederea realizării unor investiții de interes comun în domeniul infrastructurii tehnico-edilitare aferente sistemului de transport public local, precum și administrarea acestuia;*

- h) *concesionarea, precum și încheierea contractului de atribuire a gestiunii serviciului de transport public local de persoane și a infrastructurii tehnico-edilitare aferente din proprietatea publică sau privată a localităților;*
- i) *acordarea de facilități și subvenții operatorilor de transport rutier care efectuează transport public local de persoane, pentru asigurarea suportabilității costurilor de către utilizatori.*
- j¹) *emiterea de licențe de traseu pentru serviciile publice de transport rutier de călători efectuate cu autobuze;*
- j²) *aprobarea programului de transport public județean, precum și emiterea licențelor de traseu în serviciul public de transport județean de persoane prin curse regulate se fac cu respectarea stațiilor de îmbarcare/debarcare prevăzute în contractele de delegare a gestiunii serviciului public de transport județean de călători;*
- k) *realizarea seturilor de date spațiale aferente serviciului public de transport, cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1.089/2010 al Comisiei din 23 noiembrie 2010 de punere în aplicare a Directivei 2007/2/CE a Parlamentului European și a Consiliului, în ceea ce privește interoperabilitatea seturilor și serviciilor de date spațiale (INSPIRE), cu modificările și completările ulterioare;*
- l) *elaborarea și aprobarea normelor locale și a regulamentelor serviciilor publice de transport local și județean, cu consultarea asociațiilor reprezentative profesionale și patronale ale operatorilor de transport rutier și ale transportatorilor autorizați, precum și a organizațiilor sindicale teritoriale din domeniu;*
- m) *stabilirea, ajustarea și modificarea tarifelor de călătorie pentru serviciul public de transport local și județean de persoane, cu respectarea prevederilor legale privind modalitatea de gestionare a serviciului;*
- n) *stabilirea compensației acordate de la bugetul local sau județean, după caz, pentru acoperirea diferenței dintre costurile suportate în legătură cu obligația/obligațiile de serviciu public și sumele efectiv încasate ca urmare a îndeplinirii sau în temeiul obligației/obligațiilor de serviciu public în cauză, la care se poate adăuga un profit rezonabil, în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1.370/2007;*
- o) *asigurarea resurselor bugetare pentru susținerea totală sau parțială a costurilor serviciului public de transport de persoane pentru unele categorii sociale defavorizate, stabilite prin hotărâri ale consiliilor locale, ale consiliilor județene, ale Consiliului General al Municipiului București sau ale adunării generale din cadrul asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, după caz, ori prin lege;*
- p) *aprobarea atribuirii licențelor de traseu pentru efectuarea serviciului public de transport de persoane prin curse regulate.*

Potrivit prevederilor Legii nr. 92/2007, art. 21, "...Serviciile publice de transport local se pot administra prin atribuirea acestora în următoarele modalități:

- a) *gestiune directă;*
- b) *gestiune delegată."*

Alegerea modalității de atribuire a serviciilor de transport public local se face în condițiile prezentei legi, precum și ale Legii nr. 51/2006, prin hotărâre adoptată de consiliul local.

În cazul de față, adecvat scopului urmărit și în conformitate cu prevederile legale, între autoritatea administrației publice locale și operatorii de transport, se propune ca

administrarea să se realizeze prin contract de gestiune delegată, atribuit în condițiile legii.

Gestiunea delegată este forma de atribuire prin concesionare a serviciului de transport public local, prin care autoritățile administrației publice locale transferă unuia sau mai multor operatori de transport rutier, cu capital public, privat sau mixt, sarcinile și responsabilitățile proprii cu privire la prestarea propriu-zisă a serviciului, în baza unui contract de delegare a gestiunii.

Contractul de delegare a gestiunii se încheie între autoritatea administrației publice locale, în calitate de delegatar și operatorul de transport, în calitate de delegant, conform prevederilor Legii nr. 92/2007.

Contractul de delegare a gestiunii este un contract încheiat în formă scrisă, prin care unitatea administrativ-teritorială, în calitate de delegatar, atribuie, pe o perioadă determinată, unui operator licențiat, în calitate de delegant, care acționează pe riscul și răspunderea sa, dreptul și obligația de a furniza/presta un serviciu de utilități publice, inclusiv dreptul și obligația de a administra și de a exploata infrastructura tehnico-edilitară aferentă serviciului prestat.

CAPITOLUL II

OPORTUNITATEA ATRIBUIRII CONTRACTULUI DE DELEGARE A SERVICIILOR DE TRANSPORT PUBLIC LOCAL DE PERSOANE PE RAZA TERITORIALĂ A MUNICIPIULUI ROMAN

Motive de ordin economic, financiar, social și de mediu care justifică acordarea concesiunii

Oportunitatea atribuirii serviciului este fundamentată de faptul că cetățenii care se deplasează spre serviciu sau cu alte interese personale, în special din cartierele municipiului Roman, nu au mijloace de deplasare în comun la dispoziție.

În urma constatărilor autorității publice, ținând cont și de evaluările operatorului de transport actual, s-a observat că mobilitatea călătorilor s-a redus, ca urmare a scăderii activităților economice, dar acest serviciu, fiind de utilitate publică, trebuie să funcționeze.

Delegarea gestiunii acestui serviciu se motivează și prin condițiile specifice ale municipiului Roman și anume:

- inexistența unui operator de transport în structura proprie a autorității publice locale;
- inexistența mijloacelor proprii de transport, iar pentru achiziționarea acestora ar trebui alocată de la bugetul local o sumă considerabilă.
- Primăria Municipiului Roman monitorizează modul de constituire al tarifelor și modificările acestora, prin clauzele stabilite în contractul de delegare, aprobarea lor de către consiliul local și impunerea efectuării serviciului de transport public local de personae, în condiții de siguranță și confort.

Oportunitatea atribuirii contractului de delegare a serviciilor de transport public local este determinată de necesitatea gestionării serviciilor de transport public local de persoane, în condiții de eficiență financiară și managerială, de către un operator de transport public de persoane, care deține capacitatea tehnică necesară și are abilitatea de a satisface, în condiții de competitivitate, necesitățile populației în acest domeniu.

Autoritatea administrației publice locale are dreptul de a decide încredințarea serviciului de transport public local de persoane unui operator economic, care poate demonstra potențialul tehnic, financiar și organizatoric de a realiza obiectivele propuse, în vederea eficientizării transportului public de persoane.

Serviciile de transport public local de persoane se organizează, pentru a satisface cu prioritate nevoile populației, precum și ale instituțiilor publice și ale agenților economici.

Drepturile și obligațiile fiecărei părți contractante vor fi cuprinse în contractul de atribuire.

Durata contractului de atribuire

Conform prevederilor art. 28, alin. (1), lit. a) din Legea nr. 92/2007, durata contractului de delegare de gestiune a serviciului de transport public local de persoane, trebuie să fie corelată cu durata medie de amortizare a tuturor mijloacelor de transport deținute în proprietate sau în baza unui contract de leasing, dar nu mai mult de 10 ani pentru transporturile realizate cu autobuze.

Prin stabilirea unei durate mai mari a contractului de delegare de gestiune, în limita legală, se dă delegantului siguranța desfășurării activității pe întreaga perioadă a acestuia, ceea ce ar putea implica efectuarea unor investiții, constând în dotări și modernizări, care ar putea fi amortizate într-un timp mai îndelungat, rezultând, în final, pe lângă condiții mai bune de transport și o scădere a tarifului biletelor sau legitimațiilor de călătorie.

Având în vedere motivele menționate mai sus, precum și politica autorității locale de a crea condiții cât mai bune pentru utilizatorii finali ai acestor servicii, indicat este ca durata contractului de delegare de gestiune să fie stabilită la limita de cel puțin 5 ani.

CAPITOLUL III CONCLUZII

Având în vedere întreaga legislație ce reglementează organizarea serviciului de transport public local de persoane, dar și resursele și politica consiliului local, se pot trage următoarele concluzii:

1. Din analiza datelor prezentate, rezultă că efectuarea serviciului de transport public local de persoane, în condițiile impuse în caietul de sarcini, este necesară și oportună;
2. Avantajele implementării contractului de delegare la nivelul autorității publice constau în transferul riscului de la autoritatea publică la societatea comercială, creșterea atractivității populației prin oferirea unor servicii de calitate, reducerea costurilor în cazul în care se vor utiliza vehicule mai eficiente din punct de vedere al consumului și întreținerii tehnice.
3. Ținând seama de prevederile art. 23, alin. (2) din Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice și luând în considerare că nu este oportun să se facă investiții pentru achiziționarea de echipamente de transport (microbuze sau autobuze) de la bugetul local, se impune ca singura alternativă viabilă de gestiune a serviciului de transport public local de persoane prin curse regulate, să fie „gestiunea delegată”, prin încheierea unui contract de delegare a gestiunii.

Luând în calcul premisele de mai sus, la nivelul autorității publice și al operatorului de transport public local de persoane, implementarea contractului de delegare se dovedește a fi fezabilă, acest lucru fiind demonstrat de efectele sociale, economice și financiare pozitive evidențiate anterior.

Întocmit,
Insp. Lucian GHERCĂ